

Szerkesztőség:
Nagy-Kikinda, Telefon szám: 19.
A felelős szerkesztő
alatt a lap szellemi re-
sponsa mindenemü közlemény
küldendő.

Kiadóhivatal:

A lap adminisztrációjára vonat-
kozó felszólalások, előfizetési,
hirdetményi és nyilvántartási díjak a
»Torontáli Közlöny« kiadó-
hivatalához intézendők.

Kéziratok vissza nem adtnak.

TORONTÁLI KÖZLÖNY.

EGYESÜLT „FELSŐ TORONTAL“ ÉS „KIKINDAI KÖZLÖNY“
POLITIKAI LAP.

MEGJELENIK: HÉTFŐN, SZERDÁN, PÉNTEKEN ÉS VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Póstán küldve, vagy házhoz
hozva:
Egész évre 7 frt. Félévre 3 frt
50 kr. Negyedévre 1 frt 75 kr.

Egy szám 10 kr.

Bélyegdíj minden iktatásnál
30 kr.

Nyilvántartási díj minden
sora 30 kr.

Hirdetések fölvetetnek
a fővárosi és külföldi nagyobb
hirdetési irodákban, Nagy-Kikin-
dán a kiadóhivatalban.

A hamis borok.

Magyarországon háromszázezer kat. hold szőlőt pusztított el az utolsó 25 év alatt a filloxera. Százezernyi ember jóléte, vagyona ment tönkre s a szőlőkben legalább egy félmilliárd nemzeti vagyon pusztult el.

A magánosok, a társadalom és az állam a legnagyobb erőfeszítéssel látták a szőlők telepítéséhez. Az emberek tanultak, befektettek, nem ritkán 1000–2000 frtot költöttek egy hold szőlő felújítására és az elpusztult milliókat, új milliókat befektetésével igyekeztek visszaszerezni.

A földmívelési miniszter szakiskolákat létesített; külön országos szervezetet tart fenn a szőlőmívelés adminisztrációjára; évi budgetjében majd félmillió forint van felvéve szőlőmívelési célokra. Az 1896. V. t.-cz. maga egymillió kétszázezer forintot adott egyszerre a szőlőfelújítások támogatására és huszonnégy millió forint kölcsönt engedélyezett a szőlős gazdáknak, melynek törlesztése és kamataért, közvetve az állam vállalta magára a felelőséget.

És ez óriási áldozatokra, amelyekben ép úgy része van az állam által adott millióknak, mint a szőlőmívelők véres verejtékének, nagy arányokban zöldülni ki az elpusztult szőlő-hegyek.

Munkások sűrűnek ismét Tokaj, Zala, Arad, Bereg, Bihar, Baranya, Tolna, Ermellék kopár hegyein, újra teremteni az elpusztult nemzeti vagyont.

Az Alföld sivó homokán ezernyi beültetett holdak hirdetik, hogy ismét lesz szőlő Magyarországon.

A termelő, a fogyasztó közönség boldogan gyönyörködik a nagy munka eredményében, — melynek már-már élvezni kezdjük gyümölcseit.

Egyszerre azonban megjött a visszahatás.

Egy a filloxeránál is nagyobb csapás, utját zárja a tovább haladásnak; elveszi a termelők ezreinek szája elől a megérdemelt haszont; büzös kezek fennakasztják az ujratertés nagy munkáját.

A termelők borai eladatlanok, megakad a szőlőtelepítés, míg a fogyasztók milliói nem bírnak egy ital jó borhoz jutni.

Mi ennek az oka? Hosszas vizsgálatok után erre is rájöttünk.

A különböző helyeken összeszedett borminták 60–70%-ja hamisnak bizonyult.

A kutatások bebizonyították, hogy Magyarország el van árasztva hamisított, sokszor az egészségre ártalmas borokkal.

A csalóknak az egész országot behálóztó szövetkezetek árasztja el a nagyrészt olesó, külföldről importált anyagokból készült italokkal hazánkat, megakadályozva a szőlőtermelés jövedelmezőségét, és veszélyeztetve a népesség egészségét.

De e pancosok nemcsak Magyarországon vannak forgalomban. Külföldre is vitetnek ki, mint magyar borok és tönkre tették szőlőhegyeink-

nek világra szóló hírnevét úgy, hogy már nem hisz senki a tiszta magyar borban.

Azon a ponton vagyunk, hogy ha meg nem akadályozzuk a borhamisításokat, megakad a szőlők felújítása és tönkre megy külföldi hírnevünk és nem leszünk képesek több régi piacainkat az új szőlőknek megszerezni.

És mindez egy pár száz, lelkiismeretlen hamisító kedvéért, a kik üzelmekkel a termelők és fogyasztók rovására és az ország becsületének árán, milliókat és százazteket szereznek.

Nagyon is itt volt tehát az ideje annak, hogy a már évek óta hatástalannak mutakozó műbortermény szigorú végrehajtására, intézkedett Magyarország földmívelési, kereskedelmi és belügyi minisztere.

Az egész ország osztatlan tetszéssel fogadta a kiadott legutolsó rendeleteket, a melyek, míg egyrészt a hatóságokat kényszerítették a szigorú eljárásra, másrészt a borellenőrző-bizottságok létesítésével a termelő és fogyasztó közönség köréből az eljáró hatóságok mellé egy segítő véleményező és ellenőrző organizmust rendeltek.

Az összes vármegyék egy fél év alatt létesítették ezeket a borellenőrző-bizottságokat, a melyek az országok legtöbb részében működni is kezdettek.

És mi lett az eredmény?

Két-három hónap alatt 100 és 1000 hamis borminta került a szakértő fórumok elé és a sújtó ítélet egymásután írja ki a csalókat.

Minden borhamisító elítélését az ország tapsai kísérik, mert nemzeti becsületünk kívánja meg azt, hogy ezektől az elődsiektől megszabadítsuk Magyarországot.

Rövid még az idő, hogy általános tapasztalatokra hivatkozhatunk, de már is vannak vidékek, a hol hátrányos javulás konstatalható, már az első ítéletek hatása folytán is, és általános a meggyőződés, hogy ha a műbortörvényt 4–5 éven keresztül is hasonló erélyvel hajtuk végre, a magyar bortermelésnek és a fogyasztó közönségnek kiszámíthatlan hasznára, elpusztulnak a hamis bortömegek hazánkban.

Nem ütközhetünk meg azon, hogy az üldözöbe vett csalók védekeznek.

De már az mégis hallatlan dolog, hogy az elitelt és ítélet alatt levő borhamisítók, Budapest székesfővárosban valóságos szindikátust alapítottak.

Ez a szindikátus híros országgyűlési képviselőket, ügyvédeket és régi nagy napilapokat szerez meg céljainak, nagy apparátussal és nagy összegekkel rendelkezik és mindezen eszközeivel kíméletlen hajsztát indít meg azon miniszteriumok és hatóságok ellen, a melyekben volt és van erkölcsi bátorság még a milliomos czégeket is börtönbe csukni, ha a csalás reájuk bizonyult.

A borhamisítók e központi szindikátusának befolyása azonban nemcsak a sajtóra terjed ki, hanem sikerült a budapesti kereskedelmi csarnokot és kereskedelmi kamarát is arra bírni, hogy e tisztátalan kereskedelmi elem érdekei mellett foglaljon állást.

Az érdekelt gazdaközönség természetesen, hogy szintén nem nézheti tétlenül érvényesülni kezdő jogos érdekei ellen intézett ezen galád támadást és sorompóba lépett.

A magyar gazdák legnagyobb erkölcsi testülete, az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület“ viszi ezen a téren is a vezérszerepet és csatlakozásra hívta fel az összes vármegyei gazdasági egyesületeket megüzelve a harcot a borhamisítók szindikátusának.

A legközelebbi jövőben tehát az ország egy érdekes és a nemzetre végeredményében felelt fontos gazdasági harcra lesz szemtanuja, a melyet a magyar szőlőtermelő és fogyasztó közönség viv egyik nagy termelési águnk és kiviteli érdekünk védelmezésére azokkal az elemekkel, amely piszkes utakon, és a köz rovására eddig üzött jövedelmező mesterségüket akarják most már szeméretlenül tovább folytatni.

Az egyik oldalon a termelők és fogyasztó népek százezrei és milliói, a becsületnek, a tisztességnek és az igazságnak fegyvereivel; a másik oldalon a meggazdagodott borhamisítók bármikor és bárhol, bárminő fegyverek használatára kész csapata.

A harc erős lesz, a nagy vagyonoknak nem tiszta czélzataik elérésére hosszú kezük van.

De mi bizunk az eredményben!

Bizunk benne, hogy Magyarország kormánya nem dobja oda száz-ezernyi szorgalmas, verejtékes munkából élő lakosságának érdekét néhány száz esaló martalékául, hanem kitart és halad tovább a megkezdett irányban.

Bizunk benne, hogy az összes vidéki hatóságok és borellenőrző-bizottságok, amelyeknek tagja a magyar társadalom színe java, teljesíteni fogják kötelességüket és nem engedik meg hogy Magyarországon a borhamisítók és csalók üljenek diadalt a szentesített törvények felett.

A válság

Nagy-Kikinda 1899. feb. 10.

A pártközi értekezlet ma folytatta a béketárgyalásokat Széll Kálmán, valamint a disszidensek vezérei: gróf Csáky Albin és gróf Andrássy Gyula közreműködésével.

Széll Kálmán megjelent délelőtt a képviselőházban és az elnök első emeleti fogadótermében egyenkint konferált gróf Apponyi Alberttel, a ki tegnap délután visszaérkezett Budapestre, majd pedig Horánszky Nándorral, Rakovszky Istvánnal és Thaly Kálmánnal. Mindegyikkal szemben oda igyekezett hatni, hogy az

ellenzéki pártkonferencia respektálja a kormánynak az indennityre nézve támasztott óhaját. Az illető képviselők azonban mind kijelentették, hogy magatartásukat e pontra nézve alávetik a pártközi konferencia által közösen megállapítandó álláspontnak.

A pártközi konferencia kezdetén megjelentek gróf Csáky Albin és gróf Andrássy Gyula és közölték a kormánynál tegnap délután tett lépés eredményét. A kormány késznek nyilatkozott a házszabály revíziója és a kuriai bírások részleteinek közvetlen megállapítására két tagot kijelölni és a kijelölendő két miniszter nevére ma délután a disszidensekkel közölni, hogy azok azt a pártközi konferencia tudomására hozzák.

A pártközi konferencia elhatározta, hogy ma délután Györy Elek és Horánszky Nándor utján gróf Csáky Albinnak átnyújtja a kuriai bírások és a házszabályok rendezésére vonatkozólag kidolgozott elaborátumokat, hogy ő ezt előzetes betekintés végett átadja a kormány részéről kiküldendő két tagnak. A mindkét részről alakítandó szűkebb bizottság a részletek megállapítása végett holnap délelőtt tizenkét órakor fogja első ülését megtartani.

Gróf Csáky és gróf Andrássy tizenkét órakor távoztak a képviselőház épületéből. A pártközi konferencia — melyen ma már gróf Apponyi Albert és Horánszky Nándor is megjelentek, de a melyről Kossuth Ferenc és Bartha Miklós hiányoztak — ezután tárgyalás alá vette a kormány nunciának még eddig le nem tárgyalt pontozatait és a kormánynak adandó válasz vezérelveire nézve minden egyes pontot illetőleg egyhangu egyetértésre és megállapodásra jutott.

Az értekezlet ezeknek alapján felkérte Apponyi Albert grófot, hogy dolgozzon ki egy válaszelaborátumot, melyet a konferencia holnap délelőtt tíz órakor tartandó ülésében fog tárgyalás alá venni és melynek tartalmát a disszidensek valószínűleg már holnap délután fogják a kormánynyal szóbelileg közölhetni.

Az indennityt illetőleg a konferencia mai ülésében is az az egyhangu vélemény domborodott ki, hogy a Bánffy-kabinetnek az indennityt meg nem adható. Ez nemcsak politikai okok teszik lehetetlenné, hanem egyenesen törvényhozási monstrum lenne, ha a Bánffy-kabinetnek négyhavi indennityt szavaztatnék meg akkor, a mikor az indennity megszavazásának a kormány által is koncedált feltétele az, hogy az indennity letárgyalása után Bánffy rögtön távozzék.

A béketárgyalások sorsa most már rövid alatt jobbra vagy balra el fog dőlni, mert az összes kérdések teljes minuciózitással tisztába vannak hozva, és minden kérdésben az álláspontok egész szabatosan vannak megállapítva.

Széll Kálmán ma a Ház folyosóján azt a kijelentést tette, hogy a házszabályok revíziója dolgában hozandó határozatokba ő is be fog folyni.

A Neue Freie Presse mai esti lapja a következőket írja:

A válság döntő ponthoz jutott. A kormány követelése, hogy a budget-provizórium és az indemnty Bünffynak szavaztassék meg, áthidalhatatlan akadályt képeznek és ez a differencia újabb döntést igényel, a mint azt már Budapestről jelzik is.

A hét krónikája.

Meg kell adni, hogy az utóbbi időkben Kikindán még a legszemfogatóbb szemek is a kaszinó felé fordultak, a mennyiben ez exclusiv intézménynek pangó társadalmi életünk peesztáját a legaljág sikerült felkavarni. Hogyan?

Először is kerített egy zongorát, (a melynek az árát a közgyűlésen gyönyörűen elhedegette Szent Habykuk; és azóta egyik úgy, mint másik este előkelő családok dárdoznak a kaszinó zöld szobájában, zongoraszó mellett, csak nagyuri nonchalanszal.

Sok sűgás-bűgás között itt született meg ama híres-neves jogászból eszméje is az ismert formák között, a melynek előkelő excelsivitása, s csillogó fénye annyira szúrta a magára tartó polgáribb osztály szemét, hogy egy svéd csalógnnyal akarják letromfoltatni Justitiát. A bálí mámor után ugyan itt is lohadtak a bőszebelek, mert az eredeti tervtől eltérőleg beléptidijjal kecsgetetik a ritka élvre sovárgó közönséget.

Nem smuczig a magyar! Ha tánczolunk, fizetünk is, nem úgy mint a szegedi ember szokott Kikindán.

Az u. n. „hivatalos kaszinói estély” is a mult szombaton volt, a melynek vidám zaja, harsogó jókedve, deli táncosok robaja zsurnalista nyelvén szólva kihangzott a késő éjszakába. Voltak ott tán — nyolcan is!

Ez az estély pedig úgy volt kifundálva, hogy hangulatot keltsen a másnapi kaszinói közgyűlés iránt, mert állítólag holmi disszidens elemek megakarták ingatni bizonyos magas nivón álló kaszinói klikk monopolizáló s szűkmellű hatalmát. Nem sikerült egyik sem; Dr. Sahwarcz Jóska nem született hadvezérnek, Haby uram meg kaszinói estély rendezőnek, megfordítva tán jobban beválnának. Legalább a közgyűlés lefolyása a Haby Napoleon javára billenti a mérleget — Szent-Ilona nélkül. Mert minden úgy ment, mint a karikacsapás.

A lefolyt év történetét ékes szavakkal eszette a kaszinó igazgatója. Viharos hatást ért el, mikor a kaszinó fiatal ügyészenek arról az érdeméről szólt, hogy egyik volt kaszinói tagtól 70 forint olyan tagsági díj hátralékot behajtott, a melyre már évekkel ezelőtt keresztet vetettek. Meg is nevezte az illetőt név szerint, s ez okozta a viharos hatást. A többség zúgott, hogy nem illet az illetőt neve említésével pellengé-re állítani, ez indiscretio. Mások meg azt vitatták, hogy, de sőt inkább jegyzőkönyvi megörökítést érdemel — páratlan nagylelkűségért. Egy holló a ki kihagyja vajni a szemét — egy másik hollótól! Ez csak nem mindennapi dolog.

A zongora-ügy mikéntjét is nagy érdeklődéssel várták a be nem avatottak. Sajna, annyit sem tudtak meg, a mennyit azelőtt tudtak. Mert addig az hallatszott, hogy a választmány 50 frtot adott kölcsön a zongorának, s most Haby uram kijelenté, hogy a zongora tisztán-pusztán ajándék, ergo: ajándék lónak ne nézzük a fogát. Minek is bolygatnók. A fáma azt beszéli, hogy a jogászból jövedelméből felmaradt 100 forintot adják-e jótékony célra. Méltó czél!

Még nagyobb csete-patét keltett a Dani bátyánk indítványa, hogy t. i. a tanítók évenként 4 forint tagsági díjjal lépessenek a kaszinó tagjai közzé. Az agyon sajnált tanítók erre, egyik igazgatójuk révén kijelentették, hogy nekik a kaszinó még 4 frtot se ér, ingyen se kell; hanem azért az indítványt egyhangulag elfogad-

ták azon reményben, hátha a jövő generáció nem lesz ilyen reniteus Náció.

Majd a választásokra került a sor. Kikindai bátyáikat egyhangulag elítélték életfogytig tartó elnökségre, viselje mostani derűs kedélyével, jó egészségben még sok számos esztendeig! Ki tudja, akad-e majd utána olyan gavallér utód, a ki az ő tradicójához hiven ez alkalomra — egy hordó sört ütött csapra... Egyebekben a többi valóság a jól megbeszélte program szerint történt, minthogy a gyengébbek kedvéért Haby uram még nyomtatott szavazó lapokkal is kedveskedett — legfelül persze a saját nevével. Az eredmény lapunk olvasói előtt ismeretes, — mindenki láthatja, hogy a tanácsülés teljes.

Az előre ismert eredmény kihirdetése után az augurok összemolyogtak, s Türk Marcell, a sörénytelen zongoraművész, a zongora mellé telepedett, és eredeti variációkkal kiszinezve eljátszotta a kaszinó hivatalos indulóját.

„Boci boci — tarka,
Se füle — se farka.”

Szaladó.

H I R E K.

— **Közgyűlés.** A város képviselőtestületnek folyó hó 9-én tartott rendes közgyűlésén a következő ügyek tárgyalattak:

1. Torontálmegye törvényhatósági bizottságának határozata a legeltetési szabályrendelet fentartása tárgyában tudomásul vétetett.

2. A megye törvényhatóságának lapunk mult számában már részletesen ismertetett határozata megfélebbzetni határozatott.

3. Torontálmegye alispánjának felhívása a számadásoknak a helyszinén való felülvizsgálata tárgyában határozatott, hogy keresztessék meg az alispáni hivatal, hogy a főszámvevőt a helyszinére küldje ki.

4. Az alispán azon felhívására, hogy Csizser község tűzkárosult lakosai segélyeztessenek, 10 frt segélyt szavazott meg a képviselőtestület.

5. A központi választmányba Novákovits János lelkész egyhangulag választott meg.

6. Az állandó választmányba Jankov Laza választott meg.

7. A számvizsgálóbizottságba egyhangulag Kandell Zsigmond választott meg.

8. A nagykikindai izraelita szentegyletnek kérvénye az izraelita temető kibővítése és a szükséges terület átengedése tárgyában felmerült kérdés tárgyalásának határainja 1899. március hó 16-ára tüzetik ki.

9. Borotzy Dezső megválasztott városi főszámvevő kérvénye tisztí ovadékanak letévesére kitűzendő határidő tárgyában a közgyűlés azt a határozatot hozta, hogy miután a megválasztott főszámvevő a szabályrendeletileg megállapított cautiót nem tette le, a képviselőtestület a választást érvénytelennek nyilvánította ki és felkéri az alispáni hivatal, hogy az új választás megtartására határnapot tűzzön ki. E határozat ellen Dr. Varró Ignác felebbezése jelentett be.

10. Zsombolya község azon kérelmének hogy márciusi vásárjának határideje áthelyeztessék, a képviselő testület a községnek a kívánt beleegyezési nyilatkozatot megadta. Egyben elhatározta, hogy február hó második felében tartandó ötödik vásár megtartása iránt folyamodik.

11. Kern Pál és társa nkikindai kétfestők kérvénye piaci helypénzük leszámítása tárgyában elutasított.

12. A városi irnokok kérvénye lakbérilletményük felemelése tárgyában szintén elutasított.

Pótlólag felvetett a tárgysorozatba a városháza kiépítésének kérdése, melyre vonatkozólag az állandó választmány indítványa, hogy 4—5000 frt költséggel a Draxler-féle ház felé szárnyépület emeltessék. — Pavlicsek József indítványozza ez ellenében, hogy a szomszédos Schwarcz-féle ház vétessék meg és alakittassék át. Az ügy tárgyalására határnapul március hó 16-át tűzte.

— **Iparhatósági megbizottak választása**
Az 1899 évben működendő iparhatósági megbizottak választása f. hó 10-én ejtetett meg Augusztin Miklós iparhatósági biztos elnökle alatt, mely alkalommal megválasztottak:

1. Bantz Adolf szijgyártó, 2. Hajnaly Ádám kereskedő, 3. Lang István cipész, 4. Patits Gyóka szobafestő, 5. Popov Péra borbély, 6. Kirschner Ferenc kádár, 7. Fodor István hentes, 8. Roszmann Pál képfestő, 9. Gajin Váza szűrszabó, 10. Róth István bognár, 11. Hirschenhauser József kereskedő, 12. Schwarcz János asztalos, 13. Krämer Kristóf lakatos.

— **A helybeli szegényház lakóinak szombaton este nagy napjuk volt.** Ugyanis Pavlicsek József helybeli építészvállalkozó, ki jótékonyágáról és nemesszivűségéről ismeretes, a városi bálra el nem mehetném, a város szegényei számára 5 frtot adományozott felülhizetékép. Dr. Szimits Pál városi orvos okoskodása oda irányult, hogy a bál jövedelme nysem szorult ez adományra, tehát kapta magát és borjuhust, bort és dohnynt vásárolt és az 5 frtból megvendégelte a szegényeket, kiknek ez annyi örömet okozott, hogy a bál mulatozók bizonyára nem fogják sajnálni az összeget, melynek révén a rászorultaknak egy jó estélyük volt. Hálásak is érte és szolgáljon megnyugvásul, hogy a nemes adakozó, nemkülönben Dr. Szimits Pál orvos ezen tette a legteljesebb elismeréssel jutalmaztatott a szegények részéről.

— **Hamis forintos Kikindán.** A hamis pénzgyártók daczára, hogy a legerélyesebben üldözik és a legszigorubb büntetéssel sújtattak, sohasem fogytak ki Ujabbán Nagy-Kikindán is forgalomba hoztak néhány ilyen hamis forintost. Ezen forintokból egyik N a c k Ede kezébe került. Ki is rögtön átadta a rendőrségnek, ki miután N a c k nem tudta a forrást megnevezni, honnan kapta, a vizsgálatot e tárgyban megindította.

— **Aki az urat meglolja.** Schreier Péter helybeli lakos régóta észre vette, hogy valaki folyton dézmálja kerestetéből származó jövedelmét, kutatta a dolgot, de annak nyomára nem tudott jönni, hogy ki lehet az, a ki pénzt folyton lopkodja. Végre megtalálta a tolvajt és fel is jelentette. Ugyan is felesége, kinek egy tényleges szolgálatban levő fia van — rendszeresen üzte a lopást és az eltulajdonított pénzt esetről-esetre elküldötte fiának. A hű második asszony — kinél a férj kutata a dolgot — holmija között 25 drb postafeladót talált és körülbelül 50 frtot tesz ki azaz összeg, melyet fiának küldött. A férj megtette az illetékes helyen a feljelentést.

— **Az idei nagybőjt.** A farsang, mely az idén nem volt valami zajos és vidám, ma-holnap véget ér. A jövő héten már hamvazó szerda lesz és február 15-én megkezdődik a nagybőjt, mely április elsejéig, illetőleg husvétvasárnapig tart.

— **Rablás az utcán.** Pénteken itt járt Gruin Nikola bocsári lakos és midőn dolgát végezte, betért a Kasch szálloda pincokoresmájába egy pohár borra. Itt megismerkedett Jerinkit y Pája és Jészity Kuzma helybeli lakosokkal. A borozást ezután együtt folytatták. Miközben észrevették, hogy Gruinnak van pénze, mire a két jó madár rögtön készen volt a tervvel. Ittatták Gruint nyakra-főre, miközben azt is megtudták, hogy ő özvegy, miért is rögtön előállottak azzal az ajánlattal, hogy majd megházasítják és ajánlkoztak, hogy elvezetik egy helyre háztűz nézni. Midőn Gruin már jól el volt látva, utnak indultak és mikor a Bohn szálloda megettí utcába értek, hirtelen megrohanták, leteperték és a nála levő 150 frt készpénzt és a tárcájában levő váltót magukhoz vették és elrohantak. Gruin rögtön jelentést tett a rendőrségnek, mely a nyomozást magindította, a tetteseket elfogta és a pénzt is megkerítette. A két jó madár pedig a hűvösön ül.

— **A betegek városa.** Ismeretes dolog, hogy Pancsován mindig van valami járvány, a melyek különösen a gyermekek között lépnek fel. Nagy része van ezekben a mocsaras, egészségtelen vidéknek, a mely mindig újabb, meg újabb bajoknak válik kuforrásává. A városban jelenleg is járvány uralkodik, az iskolás gyermeket fele beteg, úgy, hogy Hajós József egészségügyi felügyelő a belügyminiszter utasítása folytán a héten Pancsovára érkezett s ott érintkezésbe lépett a hivatalos tényezőkkel, megbeszélendő, hogy miképpen lehetne a jövőben elejét venni vagy legrosszabb esetben is csökkenteni a járványokat.

— **Elcsipett lókötőbanda.** A törökbecsei csendőrőrs őrmestere, Oswald Balázs hosszas és fáradságos nyomozás után elfogott egy jól szervezett lókötő-bandát. A kitűnő fogás úgy történt, hogy az őrmester elcsipett egy Radu Mátyás nevű tordai cigányt s ennek a vallatásánál pattant ki a titok, hogy Karsai András nagy-bikácsi, Bugyi Jankó és Vera bács-topolyai lakosokkal egyetemben lókötő-bandát képeznek s az ellopott lovakat úgy tüntetik fel, mintha saját nevelésük volna. A járlatokat rendszeresen Radu Mátyás szervezte meg, még pedig rövid idő alatt vagy negyvenet hozott így össze. Érdekes a dologban, hogy senkinek sem tűnt fel az előjáróság tagjai közül, honnan veszik ezek a szegény emberek azt a töméntelen sok állatot? Pataky István 8, Ferencsics János, 1. Jusztin János 3 és Csikos József szintén 3 lopott lóról szerzett hamis járlatot. Mind a négy gazda tordai lakos, Ezenkívül azonban számos más községben is manipuláltak a szövetséges társak. A csendőrség a lopott lovakat elkobozta s je'lenleg keresi a gazdájukat Karsai András és Pál, továbbá Jusztin János az óbecsei járásbíróság börtönében vannak jelenleg, hol régi bűnökért lakolnak. Bugyi Vera megszökött, Bugyi Jankó pedig a mint nesztét vette a nyomazásnak, főbe lötte magát. Radu Mátyás, Pataki István és Csikos József a nagybecskereki kir. ügyészség fogházában várják a megérdemelt büntetésüket.

— **Anticalvus** a neve azon elismert kipróbált szernek, mely hajkihullás, fejkorpa, kopaszodás ellen a legsikeresebben használható. Az Anticalvus a haját puhítja a fejbőrt tisztítja, s a haj mindennemű bántalmait eltávolítja. Nemcsak férfiaknak és nőknek, hanem gyermekeknek is kitűnően ajánlható. Úvegge 2 korona küldi a öszétküldési raktar: Kanitz Ödön gyógyszer-tára Balassa-Gyarmaton, de kapható minden más gyógyszer-tárban is. 2-4

— **Miert szűnnek meg a lapok?** A fét nyes programokkal megindult lapok azszűnnek meg oly hamar, mert nem viselik szívükön előfizetők érdekeit. Nem lehet azonban esodálni, hogy a „Biztosítási és Közgazdasági Lapok” rövid idő alatt tízezer előfizetője 8000 koronára van biztosítsa a Nemzetközi baleset biztosító r társaságnál (Adria bizt. társ. által alapítva) Aki csak negyed évre fizet is elő, megkapja a nevére kiállított nyolcezer koronáról szóló kötvényt. E kitűnő szaklap előfizetési ára: 1 évre 10, fél évre 5 frt, 1/4 évre 2 frt 50 kr. mely a laphoz, Bpest, Aradi-utca 40. küldendő.

Nyilttér. *)

Foulard-selyem 65 krtól

3 frt 35 krig méterenként — japáni, chinai, stb. legújabb mintázatok és színekben valamint fekete, fehér és színes „Henneberg-selyem” 45 krtól 14 fit 65 krig méterenként — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. Privátfogyasztóknak póstabér és vámmentesen valamint házhoz szállítva — mintákat pedig postafordul-tával küldenek.

Henneberg G. selyemgyárai

(cs. és k. udvari szállító) Zürichben.

— Magyar levelezés. Svájczba kétszeres le-1.9 l — vélbélyeg ragasztandó. —

*) Az e rovat alatti közlötökért nem vállal felelő-séget a szerk.

Felelős szerkesztő és lapfuttató: Dr. Kiss Károly.

Gajin ez el. Milenkovits István könyvnyomdájá.

Hirdetések.

536. sz. tkv. 1899.

Csatlakozás iránti kérvénye.

A gyertyámsi takarékpénztár részvény-társaságnak Bugarszky Glikó és Bugarszky Ilia fűll-sz k németi lakosok ellen.

Végzés.

Ezen kérvény folytán a billédi takarékpénztár hitelegyet végrehajtható Bugarszky Lis-

hó és Illia végrehajtást szenvedők elleni végrehajtási ügyében a gyertyamosi takarékpénztár részvényszerűség csatlakozása a billéti takarékpénztár és hitelegyes és tsa korábbi végrehajtásokhoz kimondatik azzal hogy a korábbi végrehajtások érdekében az árverés bármilyen okból meg nem tartatnék, csatlakozott végrehajtató érdekében fog megtartatni.

Jelen körvény költségei és díja végrehajtást szenvedő fél ellenében 8 forintban megállapították.

II. Póthirdetmény.

A billéti kir. bíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi miszerint a billéti takarékpénztár részvényszerűség végrehajtatójának Bugarszky László és Illia németi lakosok végrehajtást szenvedők ellen 300 forint s jár. iránti végrehajtási ügyében 6962 sz. a kibocsátott árverési hirdetményben a németi 536 sz. tjkben Bugarszky László és Zsiva mint bekebelezett és Bugarszky Illia németi lakosok tulajdonánál A I. 234-235/b. hrzi sz. alatt felvett belső-ségre a végrehajtási törvény 156. §-a alapján 160 forint kiküldetési árban Németi községhezánál 1899. évi márczius hó 6-ik napjának délelőtti 10 órája kitűzött árverés az 1881. 60. tez. 157. §-a alapján csatlakozott gyertyamosi takarékpénztár végrehajtási érdekében és 270 forint tőke követelése s járuléka kielégítése végett megtartatni fog.

Kelt Billéden, a kir. bíróság tkvi osztályánál 1899. évi január hó 29-én.

Hausinger,
kir. albiró.

Kipróbált és csatlakozó szer

hajkihullás

fejkorpa

kopaszodás

ellen az

ANTICALVUS

mely teljesen ártalmatlan, a hajjat puhítja, növeszti és annak szép szint ad

Gyermekeknek is sikeresen használható.

Próba üveg 1 kor.

Nagy üveg 2 kor.

5 üveg bérmentve küldetik.

Főszétküldés:

Kanitz Ödön gyógyszerházból
Balassa-Gyarmat.

Minden gyógytárban kapható.

Legtökéletesebb arctisztító és szépítő szer:

Akakcia arcz-crème 1 frt.

Akakcia szappan 50 kr.

Évtizedek óta nagy sikerrel használtatik csúsz és kőszvény ellen a

Reparator

A Szt. Rókus kórházban 136 eset közül 129 esetben teljes gyógyulást idézett elő.

Nagy üveg 1 frt, kis üveg 50 kr.

Köhöregés és rekedtség ellen

paratlan szer a rendkívül kellemes ízű és teljesen ártalmatlan szerekből, u. m. hársfavirág, hársfaméz és czukorbót készült

Hársfaméz czukorkák,

melyeknek doboza 25 kr.

Ezen szerek utánzásuk ellen törvényesen védve vannak.

Főraktár:

KRIEGNER GYÖRGY

Korona-gyógyszertára, Budapest, VIII., Kálvin-tér.

Kaphatók a gyógyszerházakban.

299. sz. tkv. 1899.

Csatlakozás iránti kérvénye.

Első billéti takarékpénztár részvényszerűség csatlakozásának iránti kérvénye Gergen János és neje Reicherth Magdolna elleni végrehajtási ügyében.

Póthirdetmény.

A billéti kir. bíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, miszerint a bogárosi takarékpénztár részvényszerűség végrehajtatójának Gergen János és neje Reicherth Magdolna tulajdonánál A I. 151-152/b. hrz. a. foglal ingatlanra 400 forint kiküldetési árban a billéti kir. bíróság tkvi hatóságánál 1899. évi márczius hó 23-ik napjának délelőtti 10 órája kitűzött árverés az 1881. 60. tez. 167. §-a alapján az első billéti takarékpénztár végrehajtató érdekében és 300 forint tőke követelése s járuléka kielégítése végett megtartatni fog.

Kelt Billéden, a kir. bíróság tkvi osztályánál 1899. évi január hó 18-án.

Tóth József,
kir. járásbíró.

1202. szám 1898.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nkikindai kir. törvényszék 1898 évi 17131 számú végzése következtében Dr. Dózsa Simon ügyvéd által képviselt Gyertyamosi tkpztár javára Semm Péter ellen 175 forint s jár. erejéig 1898 évi nov. hó 28-án fogantatott kielégítési végrehajtás utján fel foglalt és 523 forint 60 korrá becsült következő ingóságok, u. m.: házi butor, szalma, részvények, hordok, üzők és egyéb nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a billéti kir. bíróság 1898-ik évi V. 515 számú végzése folytán 175 forint tőkekövetelése, ennek 1898. évi okt. hó 10-ik napjától járó 6% kamatai 1/10% váltó díj és eddig összesen 52 forint 67 korbán bíróilag már megállapított költségek erejéig Gyertyamosi alperes lakásán leendő eszközölésére 1899. évi február hó 18-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107 és 108 §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsárva alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felvilágoltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Billéden, 1899. évi február hó 5-ik napján.

F. ...
kir. bírósági végrehajtó.

81.
103. vvh. sz. 1899.

Arverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nkikindai kir. törvényszék 1898 évi 9214. számú végzése következtében Dr. Dózsa Simon ügyvéd által képviselt Első billéti tkpztár javára Bugarszky Illia ellen 250 forint s jár. erejéig 1898 évi július hó 6-án fogantatott kielégítési végrehajtás utján fel foglalt és 480 forint becsült következő ingóságok, u. m.: németi 18 kath. bírtokiban 571, 682, 687 és 706 hrsz. a. Bugarszky Illia nevére felvett nem teletkönyvezett kertek utáni tulajdonjoga nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a billéti kir. bíróság V. 18/5 1898-ik számú végzése folytán 250 forint tőkekövetelése, ennek 1898-ik évi május hó 20-ik napjától járó 6% kamatai, 1/10% váltó díj és eddig összesen bíróilag már megállapított költségek erejéig Németen alperes lakásán leendő eszközölésére 1899-ik évi február hó 23-ik napján d. u. 3 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107 és 108 §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsárva alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felvilágoltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

kat mások is le- és felvilágoltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Billéden 1899-ik évi január hó 26-ik napján.

Fulda Alajos,

58. kir. bírósági végrehajtó

Különlegességek

Ér. Fischer Röber
a vegytan tudora és kozmetikör

Kémi laboratórium

BÉCS.
I. Habsburggasse
4. II. emelet

Hajirtószer (Epilatoire)

a szőrt az arczról, kezelekről, karokról stb. vegyi uton eltávolítja. Az eljárás egyszerű és fájdalom nélküli, a hatás lassú, de biztos. Epilatoire ugyanis hosszabb használatnál a hajgyökereket teljesen elpusztítja és biztosan meggátolja az utánövés.

A különlegességek árai:

Hajirtószer (Epilatoire) a haj kiirtására és annak utánövését megakadályozandó, egy kis üveg 5 frt
egy nagy üveg 10 frt

Bőr-paszta, a hajnak az arczról kiirtására az arczban, a karokon stb., darabja 1 frt

Szeplőkreme 1 tégely 2 frt

Vizet telített Ozon 1 üveg (fél liter) 1.25 frt

Szőke z (Blondeur) 1 üveg (fél liter) 3. frt

For hajfestőanyag 1 doboz szőke vagy fekete 1.20, 3. frt, 5. frt

Zománcpor, nappali arczpor háromféle színárnyalatban, 1 doboz rouge-val 3. frt, rouge nélkül 2. frt

Véru s-víz, zép, tiszta arczbőr elérésére 1 üveg 2 frt

Szer az arcz vörössége ellen 1 doboz 2 frt

Olyos kőpor a miteszerek kiirtására 1.50 frt

Füzetkek az Ozonról és az egyéb különlegességek alkalmazásáról, díjtalanul és bérmentve küldednek.

Bizonyítványok a készítmények ártalmatlanságáról bírói által betekinthetők, valamint több ezer példányban a világ minden tájáról. Mindegyikük a kir. ügyről díjtalanul szolgálunk szakszerű és alkalmatossággal felvilágosítással leveleiben is.

Szejjelküldés utánvétel.

Csakis ezen védjeggyel valódi. Utánzások miatt nagyon ügyeljünk a

Szépség gazdagság!

Szépség hatalom!

Ezt a legdrágább kincset megszerezhetni eddig csakis a

Mme ROSA SCHAFFER

szerb. kir. udv. és kamarai szállítónő, Bécs, I. Graben 14. által föltalált és használt szépitőszerek által sikerült.

Poudre ravissante es. és kir. kiz. szab. Minden hölgynek, ki egyszer próbálta, nélkülözhetetlen; a bőrt vakító fehérré varázsolja és pompás zománcza alatt a bőrküldetések anyajegyek és himlőhelyek is eltűnnek. — A ráncokat és redőket kisimítja, a káros szépitő szerek által kitűzött likacsokat összehuzza és az arcznak üde, rózsás, fiatal színt kölcsönöz. Ez az egyetlen puder, melynek használata után mosakodni lehet, anélkül, hogy szenzációs hatása a bőrről eltűnnék. Egy doboz ára 2 frt 50 kr. és 1 frt 50 kr.

Crème ravissante évtizedekkel fiatalít, a bőrt ruganyosan és simán tartja, esténként minden hölgynek használnia kellene. Egy tégely 1 frt 50 kr.

Eau ravissante megőrzi a bőr üdőségét, erősíti és a legkitűnőbb, biztos hatású tolett-víz. Egy üveg ára 2 frt 50 kr.

A Ravissante crème, puder és víz az 1897. évi párisi és londoni nemzetközi kiállításán nagy arany éremmel lett kitűntetve. Minden hölgynek, aki redőten, márványfehér homlokot akar, legjobban ajánlható a es. kir. szab. homlokkötő darabonként 1 frt 50 korból és a „Savon-Ravissante” kiváló szépségzsappan hölgyek és urak r. szára, darabonként 80 korból. Valamennyi készítményem csodálatos hatásúért teljes kezeséget válllok. Számtalan elismerő és köszönő irat betekinthető a legmagasabb körökből és csak diszkrezió miatt nem közölhetők.

Központi raktár: Rosa Schaffer, Bécs, I., Graben 14. 60.

Torontali Szőnyeggyár Részv.-Társ.

— Egyedüli magyar szőnyeggyár. —

Készít: kézzel csomózott szmirna szőnyegeket, terem-, szalon-, ebédlő-, háló-, boudoir- és urj szobák részére mindenféle nagyság és stílus bármely rajz szerint; hollandi futószőnyegeket, keleti (baramani) függőnyöket, torontali serb szőnyegeket (Tyilim) terítők, függőnyök, divánatvotók stb. részére.

Főraktár: Budapest, VI. ker., Andrássy-ut 4. szám.

Dusan főszerekt raktár mindennemű, a szőnyeg szakmába vágó cikkekben, u. m.: olcsóbb fajtájú szőnyegek, függőnyök, terítők, takarók, ablakvédők, szoba- és lóporócot.

HONI IPAR.

Crém

a mely tisztít a közkedveltségnek örvendő

Ibolya Crém

teljesen ártalmatlan és hatása meglepő. Egy tégely ára 1 kor. 20 fillér.

Ibolya Poudre

hozzá három színben, egy doboz ára 1 korona.

Ibolya szappan

1 kor. 60 fillér.

FOGPOR

80 fillér. 58

Kaphatók egyedül:

Veinrich Ernő

Megváltóhoz címzett gyógyszerházban

Nagy-Kikindán, a Fótéren.

OSAN

Legjobb a száznak és fogaknak. Antiszeptikus, konzerváló, tisztító, egészséges, kellemes és jóval foglaltatja az eddig ismert jobb fogszereket.

OSAN szájvíz üvegben ára 88 kr.
OSAN-fogpor dobozban ára 44 kr.

RÓZSATEJ

(Orientalische Rosenmilch)

Uanningeur

a legjobb HAJFESTŐSZER színezéskére, barnára, és feketére. Ára 2 frt 60 kr.

Törvényesen védve, leltári számú megvásárlása, teljesen ártalmatlan.

ANTON J. CZERNY, Bécs, XVIII., Carl Ludwig Strasse 8.

Budapesti főraktár: **TÓRÓK JÓZSEF** gyógyszerésznő Király-utca 12. és Egger-térség Mador-gyógytárban Váci-körút 17. továbbá minden gyógyszerházban, drogériákban és partüzeriárakban. Szétküldés utánvétel mellett. Megrendelések oly helyről, hol még raktár nincs, feltétlenül egyidejűleg, vagy pedig közvetlenül a szállítóhoz, a Czerny-céggel küldendők. Prospektus ingyen.

KIR. NYITVE: London, Páris, Bécs, Brüsszel, Konstantinápoly, stb.

— Meghívó. —

A „Zombolyai hengergőzmalom részvénytársaság“
 1. cz. részvényesei a f. é. márczius hó 5-én délután 3 órakor a vállalat iroda helyiségében
 tartandó

XIII. rendes közgyűlésére

tisztelettel meghívtnak.

Tárgysorozat:

- 1.) Közgyűlési elnök választása.
 - 2.) Közgyűlési jegyzőkönyvet hitelesítő 2 tagú bizottság megválasztása.
 - 3.) Az igazgatóság jelentése a múlt évi üzleteredményről, a felügyelő-bizottság jelentése a mérleg megvizsgálásáról, a mérleg megállapítása, a nyereség feletti rendelkezés, s a felmentvény megadása az igazgatóság és a felügyelő-bizottság részére.
 - 4.) Indítványok.
- Kelt **Zombolyán** 1899. évi február hó 9-én.

Az igazgatóság.

*) Az alapszabályok 19. § a. „Csak olyan részvényesek bírnak a közgyűlésekben szavazati joggal kikre részvényeik a részvénykönyvben legalább is már 3 hónap óta át vannak írva, ha részvényeiket a közgyűlést megelőző napig a „Zombolyai takarékpénztár“ letéteményezték.“

Vagyron	Mérleg-Számla		Telher		
	frt	kr.	frt	kr.	
Malomépületek és telkek	55.630	30	Részvénytőke	100000	—
Építkezések az 1898. évben	9.431	35	Tartalékalap	100000	—
Gőzgépek és kazánok	36045	52	Külön tartalékalap	12669	54
Malomberendezés	45302	58	Gépek, gyári épületek és üzleti felszerelések érték- csökkenésének külön tartalékalapja 67.052-96		
Kézi műszerek	3835	25	Az 1898. évről	14.714	50
Lakház és iroda	14140	96		81.767	46
Villamvilágítási telep	6526	70	Az 1898. évbéli felszerelésekért	1.533	69
Fogatok	699	88		80233	77
Előre fizetett tűzbiztosítási díj	800	—	Adótartalék	7900	—
Készpénz	3002	58	Jutalékok	5746	94
Zabkészlet	2953	09	Elfogadványok	116297	15
Rozskészlet	150	18	Tartozások	31914	29
Váltók	255	56	Tiszta nyereség	30171	42
Lisztkészlet	15320	46			
Tengerikészlet	1336	43			
Anyagok	200	—			
Kőszénkészlet	200	—			
Buzakészlet	17944	98			
Zsákkészlet	86	24			
Követelések	108711	05			
	484033	11		484033	11

Tartozik	Vesztesség- és Nyereség-Számla		Követel		
	frt	kr.	frt	kr.	
Tűzbiztosításért	3452	51	Órlemények nyershasznáért	121348	87
Behajthatlan követelésekért	408	97			
Adóért	6429	90			
Anyagokért	6258	54			
Vegyes költségekért	33605	75			
Kőszénért	14779	96			
Kamatért	5780	38			
Gyári épületek, gőzgép, malemfelszerelési tár- gyak és kézi műszerek kopás által okozott értékesökkenésért	14714	50			
Jutalékokért	5746	94			
Tiszta nyereség	30171	42			
	121348	87		121348	87

Zombolyán, 1898. december hó 31-én.

Ferch Frigyes s. k.,
pénztárnok.

Austerlitz Ede s. k.,
igazgató.

Weisz Mór s. k.,
könyvelő.

A leltározást eszközölve, a fentebbi mérleget a fő és mellékkönyvekkel összehasonlítván, azt mindenben egyezőnek találtuk.

Zombolyán, 1899. évi február hó 9-én.

— A felügyelő-bizottság: —

Hetyey Kálmán s. k.

Dr. Fersch Ödön s. k.

Wiszkidensky Gusztáv s. k.

Stehlik József s. k.

Babics József s. k.